

10/03

Departementaal vertrouwelijk

ACC210311C

Heroverweging maatregelen reizen

T.b.v. MCC-19 12/03

Huidig maatregelenpakket reizen

- Verplichte negatieve PCR-testuitslag voor reizigers uit hoogrisicogebieden die per bus, trein, vliegtuig en schip naar NL reizen.
- Verplichte negatieve antigeen/snel-testuitslag (max. 24 uur voor boarden) voor reizigers uit hoogrisico-gebieden die per vliegtuig en schip naar NL reizen.
- Vliegverbod voor Zuid-Afrika en Zuid-Amerika tot 1 april 2021 (00:01 uur).
- EU-inreisverbod.
- Dringend advies tot thuisquarantaine.
- Generiek negatief reisadvies t/m 15 april 2021.

NB Relatie met: vaccinatie- en testbewijzen en pilots

Voorstel strategie maatregelenpakket reizen: aansluiten bij EU-Raadsaanbevelingen

- De EU-Raadsaanbevelingen stellen verschillende reismaatregelen voor (zie toelichting, slide 6). Gaat om reizen vanuit derde landen naar de EU en voor reizen binnen de EU.
- NL wijkt hier op een aantal punten op af van deze maatregelen. Het voorstel is hier zo veel mogelijk op aan te sluiten (zie toelichting, slide 7). De belangrijkste aanpassingen t.a.v. huidige pakket zijn (conform OMT-advies en Kamerbrief 19-1):
 - PCR test verplichting voor alle vervoersmodaliteiten, dat betekent Introductie **PCR-test verplichting** voor automobilisten (voor vliegtuig, boot, trein, bus is dit reeds verplicht).
 - Introductie **verplichte quarantaine** voor hoogrisicogebieden
 - Antigeentestverplichting enkel voor hoogrisicogebieden waar epi-beeld snel verslechtert en/of zorgwekkende varianten worden aangetroffen
 - Inschalen landen op basis van RIVM systematiek, waar ECDC-risicoanalyse in wordt mee genomen (voor landen buiten EU wordt de EU veilige landenlijst gevolgd)

Daarmee:

- Opheffen vliegverboden
- Opheffen generiek reisadvies, nieuw reisadvies per 15 april (nog uit te werken)

Gevraagd besluit:

1. Stemt de MCC-19, ter voorbereiding van de besluitvorming op 23/03, in met het uitwerken van de voorgestelde strategie bestaande uit:

1.a Het maatregelenpakket reizen (slide 3)

1.b Het vervangen van het generieke reisadvies, door een landenspecifiek reisadvies (inclusief communicatieboodschap) waarover het RIVM wekelijks advies uitbrengt.

1.c Het OMT hierover om advies te vragen.

2. Stemt de MCC-19 in met geven opdracht om NL uitgangspunten over hoe om te gaan met vaccinatiebewijzen van derde landen op te stellen? (zie ook slide 5)

Vaccinatiecertificaten

- Europese Commissie zal 17/3 met pakket komen, waaronder Verordening vaccinatiecertificaten 'digital green pass'.
- Lijn der verwachting dat LS op ER van 25-26 maart worden gevraagd in te stemmen met de ontwikkeling van het instrument. In kabinetsreactie op advies gezondheidsraad is aangegeven dat het van belang is hier mee in te stemmen. Verdere besluitvorming in HCEU/REA.
- Het besluit over het doel en de toepassing van dit instrument kan op een later moment worden genomen.
- Daarnaast ontwikkelen verschillende derde landen vaccinatiecertificaten. NL-reizigers en NL-vervoerders krijgen hier sowieso mee te maken. Belangrijk dat we in EU/Schengenverband bepalen hoe we hiermee omgaan.

Toelichting EU Raadsaanbevelingen (1)

Reizen vanuit derde landen naar EU+

De Europese basislijn die volgt uit de Raadsaanbevelingen 2021-132 en 2021-119

Reizen binnen EU+

- EU-inreisverbod, m.u.v. uitzonderingscategorieën* (essentiële reizen) + Vellige landenlijst.
→ Afraden van niet-essentiële reizen naar landen niet genoemd op de veilige lijst

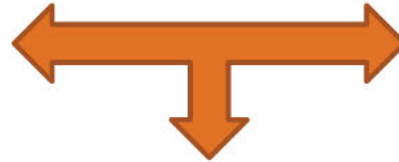
- Lidstaten dienen van reizigers een negatieve PCR test te vragen van maximaal 72-uur oud ** voor EU-burgers ook bij aankomst (indien niet mogelijk bij vertrek).

- Lidstaten kunnen quarantaine verplichten (max 14 dagen) en zouden dit moeten doen voor landen met hoge verspreiding gevaarlijke mutanten

- Lidstaten worden dringend aangeraden een PLF verplicht te stellen

*Uitzonderingscategorieën kunnen worden ingeperkt door Lidstaat (LS).

**Vervoerssector, zeevarenden en grenswerkers niet meer dan een antigeensneltest bij aankomst → i.h.g.v. hoge incidentie van een variant kan LS voor werknemers in de vervoerssector voor vertrek een negatieve antigeensneltest eisen → in beginsel is vliegend personeel uitgezonderd, behalve indien verblijf langer dan 12u is OF uit een land waar een variant is.

Gemeenschappelijke deler:
Aanbeveling om quarantaine en aanvullende testverplichting (PCR of antigeentest) verplicht te stellen voor:
- Derdelanden waar een zorgwekkende variant van het virus is aangetroffen
- Binnen de EU in elk geval voor donkerrode gebieden (ECDC-kaart)

- Gemeenschappelijke criteria voor kleurenzones
- Geen maatregelen opleggen aan reizigers uit **groene** landen
- Niet essentiële reizen dienen te worden voorkomen. Sterk afraden voor 'donkerrode' landen en afraden voor 'rode' landen
- Lidstaten kunnen quarantaine verplichten voor reizigers en zouden dit moeten doen voor reizigers uit 'donkerrode' landen
- Lidstaten kunnen een test voor vertrek verplichten (PCR of RAT) en zouden dit moeten doen voor reizigers uit 'donkerrode' landen
- Wanneer de PCR test voor vertrek niet mogelijk is, zou de mogelijkheid van testen bij aankomst geboden moeten worden
- In principe zouden transportmedewerkers vrijgesteld moeten worden van testverplichting, zo niet, dan dient gekozen te worden voor een RAT en mag dit niet leiden tot verstoringen van transport
- **Donkerrode gebieden:**
 1. Aanvullende testverplichting ***
 2. Verplichte quarantaine; ook voor essentiële reizigers***
 3. Niet essentiële reizen sterk ontmoedigen.

EU-krachtenveld:

CIE hamert herhaaldelijk op het feit dat de Raadsaanbevelingen door lidstaten geïmplementeerd moeten worden om effectief te zijn. Zie hiervoor de brief van CIE aan alle LS naar aanleiding van de problematiek aan de DUI-grenzen.

*** In beginsel voor alle type reizen, behalve als het onevenredige gevolgen heeft voor uitoefening essentiële beroepen → van transportmedewerkers mag alleen een antigeensneltest worden gevraagd.

Toelichting EU-Raadsaanbevelingen (2)

Huidige maatregelen NL

- **Generiek negatief reis- en boekingsadvies** (reis niet indien strikt noodzakelijk)
- **PCR-test** voor vliegtuig, boot, int. bus en trein vanuit hoogrisicogebieden
- **Sneltest** voor vliegtuig/boot vanuit hoogrisicogebieden
- **Vlieg- en aanmeerverboden**
- **Dringend advies quarantaine** 10 dagen (na 5 dagen PCR-test in NL om bij een negatieve uitslag de quarantaine te beëindigen)

Zoveel mogelijk aansluiten bij EU-Raadsaanbevelingen (middellange termijn)

Voorstel

- Terug BZ reisadvies: dus per land een **specifiek reisadvies** (groen, geel, oranje en rood) op basis van het bestaande afwegingskader* en bepaling van inreis maatregelen (test, quarantaine etc.) op basis van RIVM risicoinventarisatie (voor derde landen de EU veilige landen lijst gevolgd)
- PCR **verplicht** voor alle reizigers uit hoogrisicogebieden (incl. privé vervoer),
- Sneltest alleen **verplicht** voor hoog-hoog risicogebieden conform advies RIVM bijv. op plekken waar sprake is van een zeer hoge incidentiewaarde, waar mutatievarianten aanwezig zijn (gebieden waar nu de vliegverboden van kracht zijn) en gebieden waar geen data over beschikbaar is.
- **Niet langer gebruiken**; disproportioneel instrument *
- Wordt **verplicht** voor hoogrisicogebieden

Reismaatregelen vanuit verschillende invalshoeken

	Effectiviteit	Handhaafbaarheid	Impact reiziger	Impact sector	Politiek	Europese coördinatie	Toelichting
Bestaande PCR-testverplichting	Raakt grote groep Groot effect	Vershillende PCR testverklaringen fraudegevoelig en vertaling	PCR-test is in veel landen beschikbaar.	Raakt o.a. vrachtwagenchauffeurs die langdurig positief testen.	Weinig controversieel	Bijna alle lidstaten vragen PCR-test	Mensen die ca. in de week voor aankomst in NL besmet raken, testen vaak nog negatief
Bestaande antigeentestverplichting	Raakt middelgrote groep Middelmatig effect	Vershillende instanties en kan niet sanctioneren	Raakt grote groep, is niet overal beschikbaar	Raakt de sector hard. De invoering van de sneltest zorgt voor een afname van het aantal passagiers die direct naar Nederland vliegen. Passagiers wijken uit naar andere luchthavens in de buurlanden, waarna passagiers zonder sneltestverplichting naar NL reizen. Antigeentesten zijn niet overal beschikbaar.	N.a.v. algehele aanscherping maatregelenpakket (avondklok)	Een aantal lidstaten gebruikt ook de antigeentest	Mensen die een aantal dagen voor aankomst besmet raken, testen vaak nog negatief. Te ontwijken door omreizen via buurlanden en minder gevoelig dan PCR-test
Gezondheidsverklaring	Raakt middelgrote groep Middelmatig effect	Vervoerder en fraudegevoelig (GGD)	Weinig problemen.	Weinig problemen	Weinig controversieel	Redelijk wat lidstaten hebben verklaring.	Het is een zelfverklaring, dat maakt naleving kwetsbaar
Generiek reisadvies	Raakt zeer grote groep Zeer groot effect (indien mensen het ook naleven)	Wordt niet gehandhaafd	Raakt veel potentiële reizigers, maar maakt noodzakelijke reizen niet onmogelijk.	Raakt de sector hard wegens gebrek aan perspectief	Weinig controversieel (tot dusver)	Komt overeen met veel lidstaten	Niet reizen is de meest effectieve maatregel. Is niet juridisch vastgelegd.
Vlieg- en aanmeerverbod	Raakt kleine groep Zeer groot effect op deze groep	(Doet KMar niet)	Maakt reizen uit veel landen onmogelijk, ongeacht de noodzaak, spoed of humanitaire aard van een reis.	Raakt de sector hard. O.a. zeevarenden kunnen moeilijker afgelost worden en zitten soms maanden op een schip	N.a.v. algehele aanscherping maatregelenpakket (avondklok)	Weinig lidstaten maken hier gebruik van	Niet reizen is de meest effectieve maatregel, maar raakt een kleine groep. Te ontwijken door omreizen via buurlanden
Antigeentest voor bus en trein	Raakt middelgrote groep Middelmatig effect	Geldt nu niet. Zou makkelijk hand te haven zijn (a la PCR-testverplichting bus- en trein).	Op vliegvelden is dit soms nog wel te regelen, maar op een trein- of busstation nog moeilijker.	Zeer lastig in te regelen op alle stations, vanwege vele op- en afstapmogelijkheden voor de reizigers.	Geen wens vanuit TK om in te regelen.	5. staat niet in RA en wordt vrijwel niet gebruikt in andere lidstaten	Mensen die een aantal dagen voor aankomst besmet raken, testen vaak nog negatief
PCR-testverplichting voor automobilisten	Raakt grote groep Groot effect op deze groep	Wordt nu niet op grote schaal gehandhaafd	PCR-testen in veel landen beschikbaar. Voor grens- en vrachtverkeer zou dit wel problematisch zijn.	Redelijke maatregel	Is eerder aandacht voor geweest in TK	Aantal landen wel, aantal niet	Mensen die ca. in de week voor aankomst in NL besmet raken, testen vaak nog negatief
Verplichte quarantaine	Raakt zeer grote groep Zeer groot effect	Lastig hand te handhaven, moet nog geregeld worden	Quarantaine is vrijheidsbeperkende maatregel dus zeer ingrijpend, maar maakt de reis an sich niet onmogelijk.	Verplichting dient op de reiziger te berusten	Steun vanuit TK mogelijk beperkt.	Alle landen hebben een vorm van quarantaine	Quarantaine is na niet reizen de meest effectieve maatregel (mits nageleefd). Proportionaliteitsvraagstuk staat nog ter discussie.

Voorbeeld reisadvies vanaf 15 april (3)

Ga wijs op reis

U kunt na 15 april reizen als landen een groen of geel reisadvies hebben.

Check het reisadvies, houd u aan de maatregelen onderweg, ter plekke en bij thuiskomst.

Ga niet op vakantie naar oranje gebieden met een hoog besmettingsrisico.

Dan geldt bij terugkomst een verplichte negatieve testuitslag en verplichte quarantaine.

FieldLab Natte horeca Utrecht I

Context en doel:

- De gehele horeca is op dit moment gesloten (m.u.v. afhaal/bezorgen).
- Het kabinet vindt FieldLabs voor restaurants niet nodig want er bestaat een duidelijk beeld bij welk epidemiologisch beeld en onder welke voorwaarden restaurants heropend kunnen worden. Ook is voorspelbaar hoe bezoekers zich zullen gedragen.
- In de natte horeca (kroegen/cafés) is een FieldLab wel nuttig. In de FieldLab zal getracht worden middels praktijktests informatie te vergaren (over bezoekersgedrag en effectiviteit van maatregelen) zodat dit kan bijdragen aan een veilige en verantwoorde heropening van de 'natte horeca'.
- Dit zal gebeuren in 15 cafés/kroegen die elk vijf dagen zullen heropenen (in een gecontroleerde onderzoek setting), verspreid over drie weken. Tijdens deze FieldLabs zullen de voorwaarden die nu gedefinieerd zijn in de routekaart onder risiconiveau 'zorgelijk' gelden.

Organisatie:

- De FieldLab Natte Horeca is een initiatief vanuit bedrijfsleven (KHN/Horeca Alliantie), wetenschap (TNO) en overheid (EZK/VWS/JV).
- Gemeente Utrecht / GGD Utrecht hebben aangegeven verantwoordelijkheid te willen nemen voor:
 - handhaving en het bewaken van publieke orde om- en rond de FieldLabs experimenten;
 - het faciliteren van de benodigde testcapaciteit (middels mobiele teststraat);
 - begeleiding van ondernemers die deelnemen aan de FieldLabs;
 - de benodigde publiekscommunicatie (i.s.m. rijksoverheid).

Beslispunten:

- Besluiten over start van Fase 1 van FieldLab Natte Horeca. Na akkoord in MCC kan snel gestart worden.

Aandachtspunten:

- Alle basisregels blijven van kracht. Ook de 1,5 meter en zitplaats! In een gecontroleerde praktijksetting wordt de naleving van deze basismaatregelen in de natte horeca getoetst.
- Als het epidemiologisch beeld snel verslechtert wordt overwogen het FieldLab experiment uit te stellen.
- Indien negatief wordt besloten, moet worden bezien of en zo ja wanneer de FieldLab Natte horeca georganiseerd kan worden, de vraag is of bij uitstel de resultaten gezien de doorlooptijd van het onderzoek nog meegenomen kunnen worden in de besluitvorming van de heropening van de natte horeca.

FieldLab Natte horeca Utrecht II

Onderzoeksplan:

- De FieldLab bestaan uit twee fasen. Fase 1 onderzoekt de naleving/effectiviteit van de bestaande basismaatregelen voor de natte horeca, zoals terugkomen in de routekaart. In Fase 2 wordt gezocht naar alternatieve maatregelen, die de ondernemer meer ruimte geven, maar het risico op besmettingen niet vergroten.
- Planning: we moeten snel starten om de onderzoeksresultaten nog mee te kunnen nemen voordat we aan heropening natte horeca toekomen.
- Waarom 15 kroegen 5 avonden?: volgt uit de onderzoeksopzet van TNO; is nodig om het representatief te laten zijn.
- Onderzoeksvragen (fase 1):
 - Wat is het percentage van bezoekers dat zijn BCO-gegevens laat registreren?
 - Wat is het percentage bezoekers dat deelneemt aan de triage?
 - In welke mate houdt het personeel zich aan elk van de maatregelen?
 - In welke mate houden bezoekers zich aan elk van de maatregelen?
 - Wat is de geschatte hoeveelheid verse buitenlucht op basis van de CO₂-concentratie en het aantal aanwezigen en hoe relateert dat aan het TNO onderzoek in de laboratorium omgeving?
- Methodiek: Observatie door TNO (2 observanten per gelegenheid), vragenlijsten voor- en achteraf, bezoeker/personeel draagt een tag (waarmee afstand t.o.v. andere bezoekers zorgvuldig kan worden gemeten).
- Financiering: Fase 1: 331.000 euro, generale dekking.

Voorwaarden:

- In de ministeriele regeling is ruimte om FieldLab Natte Horeca te organiseren. Aangesloten kan worden bij al bestaande regeling voor FieldLab evenementen.
- De FieldLabs blijven binnen de geldende corona-regels (Bijv. 1,5 meter). Daarom wordt geen OMT-advies gevraagd.
- Alleen negatief geteste (personen 48 u voorafgaand aan de FieldLab) mogen deelnemen aan het FieldLab Natte horeca.
- Bezoekers dienen zich inschrijven om mee te doen aan het FieldLab Natte Horeca. Bij inschrijving worden een aantal vragen gesteld om een representatieve groep deelnemers te kunnen selecteren.
- Bij inschrijving worden de geldende maatregelen en voorwaarden aan deelname experiment nader onder de aandacht gebracht.
- Deelnemers zijn traceerbaar na deelname aan FieldLab.